

MULTATULI

Saidjah en Adinda

*Rangkas - Betoeng. District Lebak.
Rivier achter het huis van Multatuli.*

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen.

Voorwoord

In de 17e en 18e eeuw is Nederland een rijk land.
Dat komt vooral door de Vereenigde Oostindische Compagnie (VOC).

De VOC is een handelsbedrijf met zo'n 2000 boten.
Koopmannen varen hiermee naar landen in Azië.
Ze brengen allerlei producten uit deze landen mee terug naar Nederland.
Die producten verkopen ze.
En daar verdienen ze veel geld mee.

Een land waar de VOC graag komt, is Indië.

Nu heet dit land Indonesië.

Het is een prachtig, tropisch land.

Er groeien planten die in Nederland niet groeien.

De tabaksplant bijvoorbeeld. En de peperplant.

De schepen nemen tabak en peper mee naar Nederland.

Want Nederlanders zijn dol op tabak en kruiden.

In de 19e eeuw wordt de Nederlandse regering de baas in Indië.

Veel Nederlanders vertrekken naar het warme land.

Ze wonen er in prachtige huizen met grote tuinen.

De Nederlanders hoeven niet hard te werken.

Want het meeste werk wordt gedaan door de

Indische mensen.

Arme boeren

De arme boeren in Indië zijn niet zo blij met de Nederlanders.

De boeren moeten allemaal voor de Nederlanders werken.

Ze werken op grote plantages.

Daar groeien theeplanten en koffieplanten.

En er groeit suikerriet.

De Indiërs zelf hebben niks aan die producten.

Want ze drinken geen koffie en thee.

De meeste boeren hebben geen land van zichzelf.

Zij huren land van rijke Indische vorsten.

De boeren moeten ook voor de Indische vorsten werken.

En een deel van hun rijst aan hen geven.

Zo blijft er voor de boeren maar weinig over.

De Indische boeren sterven vaak van de honger.

En de Indische vorsten en de Nederlanders hebben een fijn leven.

Iedereen weet dat.

Maar niemand doet er iets aan.

Totdat een jonge Nederlander in Indië komt wonen.

Eduard Douwes Dekker

De naam van deze jonge Nederlander is Eduard Douwes Dekker.

Hij werkt voor de Nederlandse regering, als ambtenaar.

Al snel merkt hij dat de arme boeren een slecht leven hebben.

Vooraf op het eiland Java is het leven moeilijk voor de boeren.

Met name in de provincie Lebak.

De Indische vorsten willen daar niet alleen rijst hebben.

Als er een groot feest is, pakken ze ook de buffels van de boeren af.

Met het vlees van deze buffels maken ze dan heerlijke maaltijden.

Eigenlijk moeten de Nederlanders de boeren beschermen tegen de Indische vorsten.

Maar dat gebeurt niet altijd.

Want de Nederlanders willen de Indische vorsten graag te vriend houden.

Eduard Douwes Dekker ziet wat er misgaat.

Hij vindt het vreselijk wat er allemaal in Indië gebeurt.

Max Havelaar

Het is 1859.

Eduard Douwes Dekker is alweer een tijd terug in Europa.

Hij heeft 18 jaar in Indië gewoond en gewerkt.

En hij besluit er een boek over te schrijven.

Een boek over hoe de rijken de armen misbruiken.

In een maand schrijft hij het boek: *Max Havelaar*.

Hij schrijft het boek niet onder zijn eigen naam.

Hij noemt zichzelf Multatuli.

Het boek wordt bekend.

En Multatuli wordt een beroemd schrijver.

Intussen verandert er in Indië weinig.

De boeren blijven sterven van de honger.

De Indische vorsten blijven rijk.

En de Nederlanders blijven er nog jarenlang de baas.

Saïdjah en Adinda

In het boek *Max Havelaar* staat ook het beroemde verhaal **Saïdjah en Adinda**.

Wat wilde Multatuli (Eduard Douwes Dekker) vertellen met dit verhaal?

Hij wilde laten zien wat er allemaal misging in Indië.

Want volgens Multatuli waren er in die tijd veel mensen als Adinda en Saïdjah.

Saïdjah en Adinda gaat over twee kinderen van arme Indische boeren.

Ze wonen in het dorpje Badoer, op het eiland Java.

Als ze groot zijn, zullen de kinderen met elkaar trouwen.

Dat hebben hun vaders met elkaar afgesproken.

Saïdjah en Adinda willen zich graag aan deze afspraak houden.

Maar of dat ook lukt ...?

INDONESIË
(INDIË)

Saidjah en Adinda

De buffel

De vader van Saïdjah heeft een buffel.

Dat sterke beest trekt de ploeg door de zware aarde.

Zo wordt de grond goed los gemaakt.

En kan er rijst gezaaid worden.

Maar op een dag komt een man bij de vader van Saïdjah.

Hij is een knecht van het districtshoofd, de baas van Lebak.

De knecht neemt de buffel mee.

De vader van Saïdjah is verdrietig.

Dagenlang zegt hij niets.

Wat moet hij doen?

Zijn vrouw en kinderen hebben rijst nodig.

Hij moet de grond ploegen en rijst zaaien.

Maar zonder buffel is dat heel moeilijk.

Dan pakt hij een dolk uit een la.

De dolk is van zijn vader geweest.

Hij heeft de dolk geërfd, toen zijn vader doodging.

Het is een bijzondere dolk.

Op het handvat zitten een paar plaatjes zilver.

En die zijn wel wat waard.

De vader van Saïdjah verkoopt de dolk aan een
Chinees.

Voor 24 gulden.

Met dat geld koopt hij een andere buffel.

Een nieuwe buffel

Saïdjah is ongeveer 7 jaar oud, als de nieuwe buffel komt.

Hij wordt al gauw vrienden met het beest.

Echte vrienden.

Want Saïdjah verzorgt en bewaakt de buffel.

Hij zit op de rug van de buffel als het sterke dier de ploeg trekt.

Hij roept tegen de buffel als hij aan het eind van het land is.

Dan keert het zware beest meteen om.

De buffel doet precies wat Saïdjah zegt.

Het land van Saïdjah's vader wordt mooi geploegd.

Net als het land ernaast.

Dat is het land van de vader van Adinda.

Adinda, het meisje met wie Saïdjah later zal trouwen.

Adinda's broertjes ploegen het land met hun eigen buffel.

Zij komen Saïdjah vaak tegen.

Vrolijk roepen zij dan naar elkaar.

Ze zeggen dat hun buffel zo sterk is en zo gehoorzaam.

Dat de buffel de ploeg zo recht door de aarde trekt.

Saïdjah schept op over zĳn buffel.

En de broertjes van Adinda scheppen op over hún buffel.

Maar waarschijnlijk is de buffel van Saïdjah de beste.

Want Saïdjah praat vriendelijk tegen het grote beest.

En daar houden buffels van.